

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

Styrelsen
Internrevisionen

BESLUT
2020-12-16

SLU ID: ua 2020.1.1.2-4350

Rektor

Revisionsplan för 2021

Beslut

Styrelsen för SLU beslutar

att fastställa internrevisionens revisionsplan för 2021.

Ärendet

Enligt Internrevisionsförordningen (2006:1228) ska myndighetens styrelse besluta om revisionsplan för internrevisionen.

Förslaget till revisionsplan baseras på en risk- och väsentlighetsanalys som internrevisionen genomfört.

Internrevisionen har som mål att de granskningar som genomförs ska vara ett gott stöd för styrelsen vid bedömningen om SLU:s interna styrning och kontroll är betryggande. Granskningsområden väljs för att i största mån belysa samtliga verksamhetsområden; grundutbildning, forskning och fortlöpande miljöanalys. Myndighetsförordningens krav på lagefterlevnad, effektivitet, rättvisande redovisning och god hushållning beaktas också i förslaget, liksom internrevisionens bedömning av risker rörande informationssäkerhet och oegentligheter.

Beslut i detta ärende har fattats efter föredragning av internrevisionschef Inga Astorsdotter.

Rolf Brennerfelt

Inga Astorsdotter

Kopia för kännedom

Prorektor

Vicerektorerna

Dekanerna

Universitetsdirektören

Universitetsdjursjukhusdirektören

Överbibliotekarie

Avdelningschefer (motsvarande) inom universitetsadministrationen

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

Styrelsen
Internrevisionen

SLU ID: ua 2020.1.1.2-4350

Revisionsplan för 2021

Innehåll

Revisionsplan för 2021	1
1 Sammanfattning	3
2 Inledning	4
3 Internrevisionens riskanalys	4
4 Granskningsuppdrag från 2020 som inte rapporterats	5
5 Granskningsuppdrag 2021	6
5.1 Informationssäkerhet.....	6
5.2 Hanteringen av Dataskyddsförordningen (GDPR)	6
5.3 Språkhantering	7
5.4 Kris- och kontinuitetshantering.....	7
5.5 Institutioners och enheters interna styrning och kontroll	8
5.6 Oplanerade granskningsuppdrag.....	8
6 Granskningsområden som inte prioriteras 2021	8
7 Rådgivningsuppdrag och bevakningsområden	9
7.1 Riskanalysarbetet	9
7.2 Bisysslor.....	9
7.3 Säkerhet.....	10
7.4 Oplanerade rådgivningsuppdrag	10
8 Övriga aktiviteter	10
9 Tid- och resursplanering	11

1 Sammanfattning

Enligt Internrevisionsförordningen (2006:1228) ska myndighetens styrelse besluta om revisionsplan för internrevisionen.

Revisionsplanen baseras på en risk- och väsentlighetsanalys som internrevisionen genomfört. Analysen bygger på en värdering av risker i relation till de mål som universitetet arbetar mot. Analysmetod och riskbedömningar presenteras närmare i avsnitt 3.

Två granskningar i revisionsplanen för 2020 har inte rapporterats till styrelsen, men är avslutade och kommer enligt plan att presenteras i februari 2021.

De granskningar som presenteras i 2021 års revisionsplan har följande rubriker (se avsnitt 5):

- Informationssäkerhet
- Hanteringen av dataskyddsförordningen (GDPR)
- Språkhantering
- Kris- och kontinuitetsplanering
- Institutioners och enheters interna styrning och kontroll

I avsnitt 6 presenteras granskningar som internrevisionen bedömer som väsentliga men valt att inte granska under 2021. I avsnitt 7 presenteras bevakningsområden och rådgivningsuppdrag.

2 Inledning

Internrevisionen vid SLU är en organisatoriskt oberoende enhet vars verksamhet bedrivs i enlighet med följande regelverk:

- Styrelsens riktlinjer för internrevisionen.
- Internrevisionsförordning (2006:1228) med ESV:s tillhörande föreskrifter och allmänna råd.
- God internrevisions- och internrevisorssed enligt internationell standard, The International Professional Practices Framework (IPPF), utgiven av yrkesföreningen The Institute of Internal Auditors (IIA).

Enheten rapporterar till styrelsen men är administrativt underställd rektor. I arbetet ingår att granska och föreslå förbättringar av universitetets processer för riskhantering, styrning, kontroll och ledning. Internrevisionens granskning och förslag innebär inte att enheten deltar operativt i universitetets arbete eller att ledningen frångår sitt ansvar.

Internrevisionen ska även ge råd och stöd till styrelse, ledning och övrig verksamhet inom internrevisionens kompetensområde. Uppdrag utöver revisionsplan kan antas om enheten har kunskap om området, om tid finns och om uppdragen bedöms vara till nytta för universitetets verksamhet och riskhantering. Större avsteg eller åtaganden ska rapporteras till styrelsen.

3 Internrevisionens riskanalys

Enligt *Förordningen om intern styrning och kontroll* ska SLU genomföra en riskanalys för att identifiera omständigheter som utgör en väsentlig risk för att myndigheten inte ska kunna fullgöra sina uppgifter, uppnå verksamhetens mål och uppfylla kraven i *Myndighetsförordningens* 3 §. Den förordningen reglerar styrelsens ansvar inför regeringen för att SLU:s verksamhet;

- bedrivs effektivt,
- har god hushållning med statens medel,
- följer gällande lagar och förordningar och
- att rapportering görs på ett tillförlitligt och rättvisande sätt.

Internrevisionens roll är att granska och lämna förslag till förbättringar av myndighetens process för intern styrning och kontroll. Dessutom ska bedömning göras av risker inom informationssäkerhetsområdet och risker för oegentligheter.

SLU:s ledning har under året arbetat med riskanalysprocessen utifrån Förordningen om intern styrning och kontroll samt med beaktande av den nya strategin och de omvärldsanalyser som gjorts. Syftet har varit att bättre knyta ihop riskanalysarbete med strategiarbete, försöka öka möjligheterna att fånga eventuella yttre händelsescenarier i ett tidigt skede och på sikt få risk- och konsekvensanalys till en mer integrerad del i lednings- och styrningsarbete på SLU.

I enlighet med revisionsplanen för 2020 har internrevisionen deltagit i denna process och enhetens syn på risker knutna till myndighetsförordningen har rapporterats till rektor. Internrevisionen bedömer bland annat att riskanalysprocessen skulle kunna utvecklas och tydligare knyta an till myndighetsförordningens krav. Med utgångspunkt från internrevisionens riskanalyser och genomförda granskningar under åren, har dessutom ett antal riskområden identifierats. Dessa har rapporterats till rektor och är i korthet följande:

- a) Informationshantering och säkerhet
- b) Arbetsmiljö för både anställda och studenter
- c) Regelefterlevnad, inklusive GDPR, LOU mmm samt en tillåtande organisationskultur
- d) Finansiella risk, bland annat med hänsyn till investeringar och utbildningsfaciliteter som Svea och UDS.
- e) Universitetets anseende knutet till studenters kompetens och forskningens kvalitet.

Internrevisionens bedömningar beaktades i ledningsrådets beredning av riskanalysen där även internrevisionschefen deltog. Vid styrelsens möte i november presenterades ett antal preliminära formulering rörande de risker och riskåtgärder som har identifierats. Denna process kommer att fortsätta och vid styrelsens möte i december kommer risker och riskåtgärder presenteras. Vid detta möte kommer styrelsen att fastställa riskanalysen och därtill hörande riskåtgärder, vilket innebär att styrelsen därmed återgår till den rutin som tidigare tillämpas och som är vanlig vid andra lärosäten.

Inför arbetet med de årliga revisionsplanerna genomför internrevisionen alltid ett stort antal intervjuer. Analys av information både från dessa samtal och den aggregerade riskanalys som nämns ovan resulterat i en bruttolista över ett antal risk- eller bristområden. Ur denna förteckning har ett antal områden bedömts som angelägna att granska 2021 och dessa granskningar presenteras i avsnitt 5. Internrevisionen har som mål att de granskningar som genomförs ska vara ett gott stöd för styrelsen vid bedömningen av om SLU:s interna styrning och kontroll är betryggande. Dessutom väljs områden för att i största möjliga mån belysa samtliga verksamhetsområden; grundutbildning, forskning och fortlöpande miljöanalys.

För att undvika dubbelarbete och överlappningar har revisionsplanen diskuterats med universitetsdirektören och rektor samt med Riksrevisionen. Förslag till prioriterade granskningar har även diskuterats med styrelsens ordförande.

4 Granskningsuppdrag från 2020 som inte rapporterats

De granskningar från 2020 som ännu inte rapporterats till styrelsen är följande:

- Fakultetsgemensamma institutioner (FGI:er)
- Rollen som statsanställd inom universitet och högskola

Dessa granskningar är avslutade och överlämnade till rektor för utarbetande av åtgärdsplan. Rapporterna kommer enligt nuvarande bedömning att presenteras för styrelsen i februari 2021.

5 Granskningsuppdrag 2021

Internrevisionen avser genomföra följande granskningar under 2021.

5.1 Informationssäkerhet

Informationssäkerhet är ett samlingsbegrepp på åtgärder som syftar till att skydda information utifrån krav på tillgänglighet, konfidentialitet och riktighet. Begreppet informationssäkerhet är alltså ett vitt begrepp som omfattar all typ av information; muntlig, tryckt eller elektronisk. Eftersom informationshantering i stor utsträckning sker med stöd av IT-system är informationen alltmera exponerad för olika typer av hot, såsom dataintrång, bedrägerier och spridning av skadlig kod. Hoten kan komma från såväl enskilda individer som organiserad brottslighet och statsmakter.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har uppdaterat föreskrifterna om informationssäkerhet för statliga myndigheter som började gälla 1 oktober 2020. Det innebär att det ställs högre krav på att SLU ska bedriva ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete. Det omfattar all verksamhet inom SLU som utbildning, forskning, administration och inte minst fortlöpandemiljöanalys. Brister inom området har lyfts fram vid ett flertal intervjuer i internrevisionens riskanalysarbete. Detta riskerar konsekvenser i form av att verksamheten inte kan bedrivas ändamålsenligt och effektivt.

Syftet med granskningen är att bedöma om SLU:s arbete med informationssäkerhet är ändamålsenligt och enligt gällande regelverk.

Riskbedömning: hög risk

Riskområde: Regelefterlevnad, säkerhet, hushålla med statens medel, effektivitet.

5.2 Hanteringen av Dataskyddsförordningen (GDPR)

Internrevisionen granskade 2015 rutiner och processer för behandling av personuppgifter utifrån då gällande regelverk och inför införandet av Dataskyddsförordningen 2018. Granskningen visade på brister gällande ansvar, instruktioner och tillsynsuppgiften. SLU har sedan dess bedrivit arbete med anpassning till de nya reglerna för personuppgiftshantering. Även om SLU efter den genomförda granskningen vidtog ett antal åtgärder för att förbättra situationen, har internrevisionen fått indikatorer på att regelefterlevnaden av dataskyddsförordningen är ojämn och att flera brister kvarstår.

Om hantering av personuppgifter brister kan det medföra kränkning av den enskildes integritet, skada SLU:s anseende, försvåra möjlighet att publicera forskningsresultat samt leda till ekonomiska konsekvenser.

Syftet med granskningen är att bedöma om SLU:s processer och rutiner för hantering av personuppgifter är tillfredställande utifrån dataskyddsförordningens krav.

Riskbedömning: Hög risk

Riskområden: Integritetsskydd, regelefterlevnad, ändamålsenlighet, effektivitet

5.3 Språkhantering

Enligt språklagen är svenska det språk som i första hand ska användas i SLU:s administrativa arbete. Som statlig myndighet har universitetet även ansvar för att tillgängliggöra, använda och utveckla svensk terminologi inom sina fackområden.

Enligt SLU:s språkpolicy finns tre mål för språkanvändningen vid universitetet; klarspråk, hög språklig kvalitet och parallellspråklighet. Med parallellspråkligheten avses att både svenska och engelska ska användas parallellt i verksamheten.

Med ökad internationalisering får engelska en allt starkare ställning vid SLU. Inom många starka forskningsområden sker i stort sett all kommunikation och framförallt all publicering på engelska. Engelska blir också allt vanligare inom grundutbildningen. Stora resurser läggs på översättning, hur mycket är dock oklart.

Vid internrevisionens granskningar och intervjuer har det framkommit att efterfrågan på information på engelska ökar. Samtidigt finns en ökad risk för att bristfälliga översättningar av beslut och information görs. Det framkommer även okunskap kring hur, när och vilken funktion som ska säkerställa att information översätts. Det föreligger även risk att information som ska finnas på svenska bara finns på engelska.

Syftet med granskningen är att bedöma om språkhanteringen inom universitetet, både den svenska och engelska, hanteras effektivt och ändamålsenligt.

Riskbedömning: Medel risk

Riskområden: Regelefterlevnad, effektivitet, förtroende, rekrytering.

5.4 Kris- och kontinuitetshantering

Kris- och kontinuitetshantering innebär att planera och skapa rutiner för att upprätthålla en verksamhet på acceptabel nivå vid till exempel sjukdomsutbrott, brand, avbrott i leveranser av viktiga varor och tjänster eller strömavbrott eller hot. Målsättningen är att SLU ska ha en effektiv och robust kris- och kontinuitetshantering på alla plan, oavsett händelse.

Under 2020 sattes SLU:s kris och kontinuitetshantering på prov i samband med coronapandemin. Frågorna kring beredskap och styrning vid kris aktualiserades och SLU:s förmåga att hantera allvarliga oförutsedda händelser sattes på prov.

Utan en väl fungerande kris- och kontinuitetshantering finns risk för att personella, ekonomiska, funktionella och informationsrelaterade värden går förlorade.

Syftet med granskningen är att bedöma om universitetets kris- och kontinuitetshantering bedrivs ändamålsenligt och i enlighet med gällande regelverk.

Riskbedömning: Medelhög risk

Riskområden: Regelefterlevnad, effektivitet, styrning.

5.5 Institutioners och enheters interna styrning och kontroll

Internrevisionen har sedan 2014 granskat olika processer på institutions, avdelnings- och enhetsnivå. Det övergripande syftet med granskningarna är att ge underlag för bedömning av den interna styrningen och kontrollen inom SLU som helhet.

Internrevisionen har utvecklat en metod där intervjuer och stickprov kombineras med en självvärdering. Granskningarna belyser ett brett spektrum av frågeställningar, från strategisk styrning till hanteringen av mer detaljerad ekonomisk information.

Resultat av genomförda granskningar kommer att avrapporteras till berörd institution eller enhet och till berörd fakultetsledning/motsvarande. I den händelse internrevisionen vid dessa granskningar identifierar generella eller väsentliga brister kommer en separat rapportering att göras till styrelsen.

Enligt utvärderingar som gjorts är granskningarna ett gott stöd för prefekter/motsvarande och universitetsledningen. Huvudsyftet med granskningarna är att ge en fördjupad bild av den interna styrningen och kontrollen på institutionsnivå/motsvarande. Ett annat syfte är att stimulera en god förvaltningskultur inom SLU.

Enligt plan kommer en av granskningarna att genomföras av internrevisionen vid Umeå universitet och motsvarande granskning vid Umeå universitet genomföras av SLU:s internrevision. Överenskommelse om samverkan kommer att tecknas av rektorerna vid respektive lärosäte.

Riskbedömning: Medelhög risk

Riskområden: Regelefterlevnad, hushålla med statens medel, effektivitet, rättvisande redovisning, oegentligheter.

5.6 Oplanerade granskningsuppdrag

En del av internrevisionens verksamhet består av mindre, oplanerade, granskningsuppdrag där internrevisionen bedömer att revisionsinsatser bör göras. Internrevisionen avser att fortsätta med denna verksamhet.

6 Granskningsområden som inte prioriteras 2021

Utöver de i avsnitt 5 angivna granskningarna har internrevisionen identifierat ytterligare ett antal granskningsområden som bedöms vara väsentliga men som inte prioriteras i revisionsplanen för 2021. Syftet med att presentera dessa områden är att informera

styrelsen om de prioriteringar som gjorts. Internrevisionen avser att följa utvecklingen inom dessa områden under året för att inom ramen för riskanalysen hösten 2021 bedöma om de bör granskas kommande år.

Tre granskningar som berör grundutbildningsområdet har varit aktuella både vid intervjuer och de slutliga analyserna. Internrevisionen valt att prioritera ner dessa, framförallt pga det rådande pandemiläget. Först och främst granskningen av *studenternas arbetsmiljö vid verksamhetsförlagd utbildning* som ingick i revisionsplanen för 2020 och som ströks med hänsyn just till pandemin.

Detsamma gäller en granskning av *arbetet med att förebygga och hantera fusk inom grundutbildningen*, även om just frågor om fusk har fått en förnyad aktualitet just i samband med pandemin.

Ett granskningsområde som har haft hög prioritet är *utbildningsorganisationen*. Vid de intervjuer som gjorts har många aspekter på brister inom organisationen framkommit. Dock bedömer internrevisionen att, eftersom ledningen i samband med den nya strategin planerar en översyn av organisationen under 2021, det är lämpligt att avvakta med att granska området.

7 Rådgivningsuppdrag och bevakningsområden

Nedan presenteras områden där väsentliga brister och risker noterats under tidigare granskningar. Visst arbete pågår enligt åtgärdsplaner och genomförda utredningar. Internrevisionen bedömer att de brister som trots allt återstår väl motiverar att enheten under 2021 bevakar och stödjer verksamheten inom dessa områden.

7.1 Riskanalysarbetet

Som nämns i avsnitt 3 ska SLU göra en riskanalys i syfte att identifiera omständigheter som utgör risk för att Myndighetsförordningen (2007:515) krav inte fullgörs. Universitetsledningen har under 2020 sett över processen för riskanalys och avser att fortsätta utvecklingsarbete under kommande år. Internrevisionen har som även nämnts deltagit i processen under 2020 och avser att fortsätta följa arbetet under 2021.

7.2 Bisysslor

År 2016 rapporterade internrevisionen till styrelsen om väsentliga brister i SLU:s hantering av anställdas bisysslor. Ett nytt regelverk har beslutats under 2020. Årets granskningar av institutionernas interna styrning och kontroll visar dock att det fortfarande finns brister kring rapportering av bisysslor och anlitanande av anställdas företag. Detta kommer att rapporteras närmare i internrevisionens årsrapport.

Om SLU inte säkerställer att de anställdas bisysslor hanteras korrekt och transparent enligt gällande lagar och regler, föreligger risk att universitetets anseende och förtroendet kraftigt försvagas. Detta gäller inte minst universitetets roll som sektorsuniversitet som ställer särskilt höga krav på transparens för att bibehålla förtroendet hos olika intressenter.

Internrevisionen kommer fortsätta att bevaka området under 2021.

7.3 Säkerhet

Internrevisionen har granskat delar av SLU:s säkerhetsarbete under 2019 och under 2020 var detta ett område där internrevisionen fick i uppdrag att särskilt bevaka. Uppdragets omfattning har dock kraftigt begränsats pga pandemin.

Internrevisionen bedömer att området fortsättningsvis är en stor utmaning för SLU och avser därför att följa detta arbete även under 2021. Vissa fördjupade analyser av verksamheten kommer att ske inom ramen för detta.

7.4 Oplanerade rådgivningsuppdrag

En viss del av internrevisionens verksamhet består av oplanerade rådgivningsuppdrag där internrevisionen stödjer verksamheten med sin kunskap och erfarenhet. Internrevisionen avser att fortsätta med denna verksamhet.

8 Övriga aktiviteter

Internrevisionen lämnar en årsrapport till styrelsen i februari varje år. Årsrapporten innehåller även uppföljning av de åtgärder som styrelsen beslutat. Uppföljningen koordineras på universitetsdirektörens uppdrag av planeringsavdelningen. Internrevisionen bedömer därefter de svar som lämnats.

Enheten genomför riskanalyser inte bara inför upprättande av årlig revisionsplan, utan även i inledningen av enskilda granskningar. Internrevisionens arbetar med ständig förbättring av metoden för riskanalys och kommer som nämns i avsnitt 7.1 delta i universitetsledningens arbete med att utveckla processen för riskanalys under 2021.

Internrevisionen ska omfatta all verksamhet som universitetet bedriver och ansvarar för. Kompetensutveckling är därmed en viktig och naturlig del av arbetet. Det är även en förutsättning för att behålla certifiering som internrevisor. Internrevisionen eftersträvar att ha god kompetens inom samtliga områden som anges som viktiga både inom professionen och avseende universitetets verksamhet.

I enlighet med internationell standard för internrevision arbetar enheten med kontinuerligt kvalitetsförbättringar.

Som framgår av punkt 5:5 kommer internrevisionen att utbyta granskningstjänster med motsvarande verksamhet vid Umeå universitet inom ramen för granskning av intern styrning och kontroll vid institutioner och enheter. Syftet med utbytet är i första hand att hantera en jävsproblematik inom Umeå universitet. Men utbytet är även att se som ett led i enhetens kontinuerliga kvalitetsarbete, ett sätt att kompetensutveckla personalen och även en vidareutveckling av det samarbete som bedrivs lärosäten emellan.

Internrevisionschefen är ledamot i samordningsgruppen för offentliga nätverket som är ett forum för offentliganställda internrevisor.

9 Tid- och resursplanering

I tabellen på nästa sida redovisas tidplan och budgeterad resursfördelning.

Enhetens preliminära tilldelning 2021 uppgår till 3 086 tkr (2020: 3052 tkr). I budgeten ingår förutom lön även konsultkostnader om 510 tkr, lokaler, overhead, kompetensutveckling, resor, m.m. Enheten består av 2,5 årsarbetskrafter, vilket motsvarar ca 4000 arbetstimmar. Eventuell konsulttid kan tillkomma.

SLU har sedan maj 2018 ett samarbete om internrevisionstjänster med Sveriges geologiska undersökning (SGU) som innebär att köper motsvarande en halvtidstjänst av SLU. Nuvarande avtal sträcker sig till 30 april 2021, men ska enligt plan förlängas.

GRANSKNINGSUPPDRAG	Timmar	Procent	Preliminär tidsplan
Granskningsuppdrag i revisionsplan 2020 som inte rapporteras till styrelsen:			
FGI	20	1 %	Kvartal 1
Rollen som statsanställd	25	1 %	Kvartal 1

Granskningar enligt 2021:s revisionsplan:			
Informationssäkerhet	500	13 %	Kvartal 2
Hanteringen av Dataskyddsförordningen (GDPR)	515	13 %	Kvartal 2-3
Språkhantering	350	9 %	Kvartal 1-2
Kris- och kontinuitetshantering	400	10 %	Kvartal 3-4
Institutioners och enheters interna styrning och kontroll	725	18 %	Kvartal 1-4
Oplanerade granskningsuppdrag	160	4 %	Löpande
Rådgivning			
Riskanalysarbetet	120	3 %	Löpande
Bisysslor	75	2 %	Löpande
Säkerhet	115	3 %	Löpande
Oplanerade rådgivningsuppdrag	160	4 %	Löpande
Summa	3 165	79 %	

Övriga aktiviteter			
Uppföljning och årsrapport	120	3 %	Januari
Riskanalys och planering	275	7 %	Löpande, främst kvartal 3-4
Kvalitetssäkrings- och kvalitetsförbättringsarbete	200	5 %	Löpande
Kompetensutveckling och omvärldsbevakning	240	6 %	Löpande
Summa	835	21 %	

Totalsumma	4 000	100 %	
-------------------	--------------	--------------	--

Inga Astorsdotter
Internrevisionschef